

ความรู้ทั่วไป กฎถิ่นกำเนิดสินค้า

นายชาลี ชันศิริ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นางสาวจุฑามาศ บำรุงสุข
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
กรมการค้าต่างประเทศ

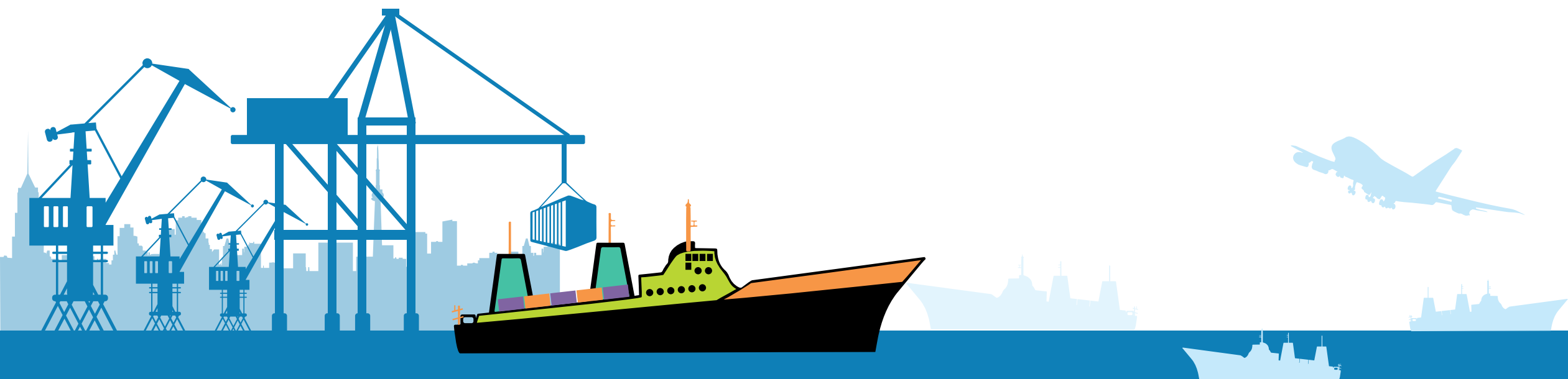
Outline

1

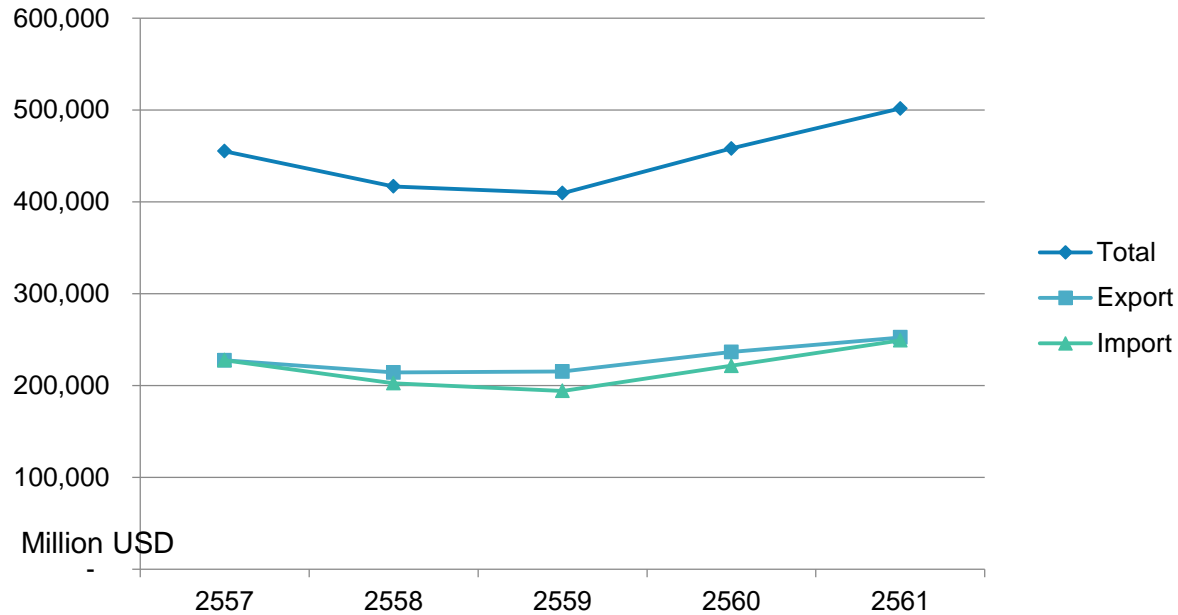
ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศภายใต้
ความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของไทย

2

กฎถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

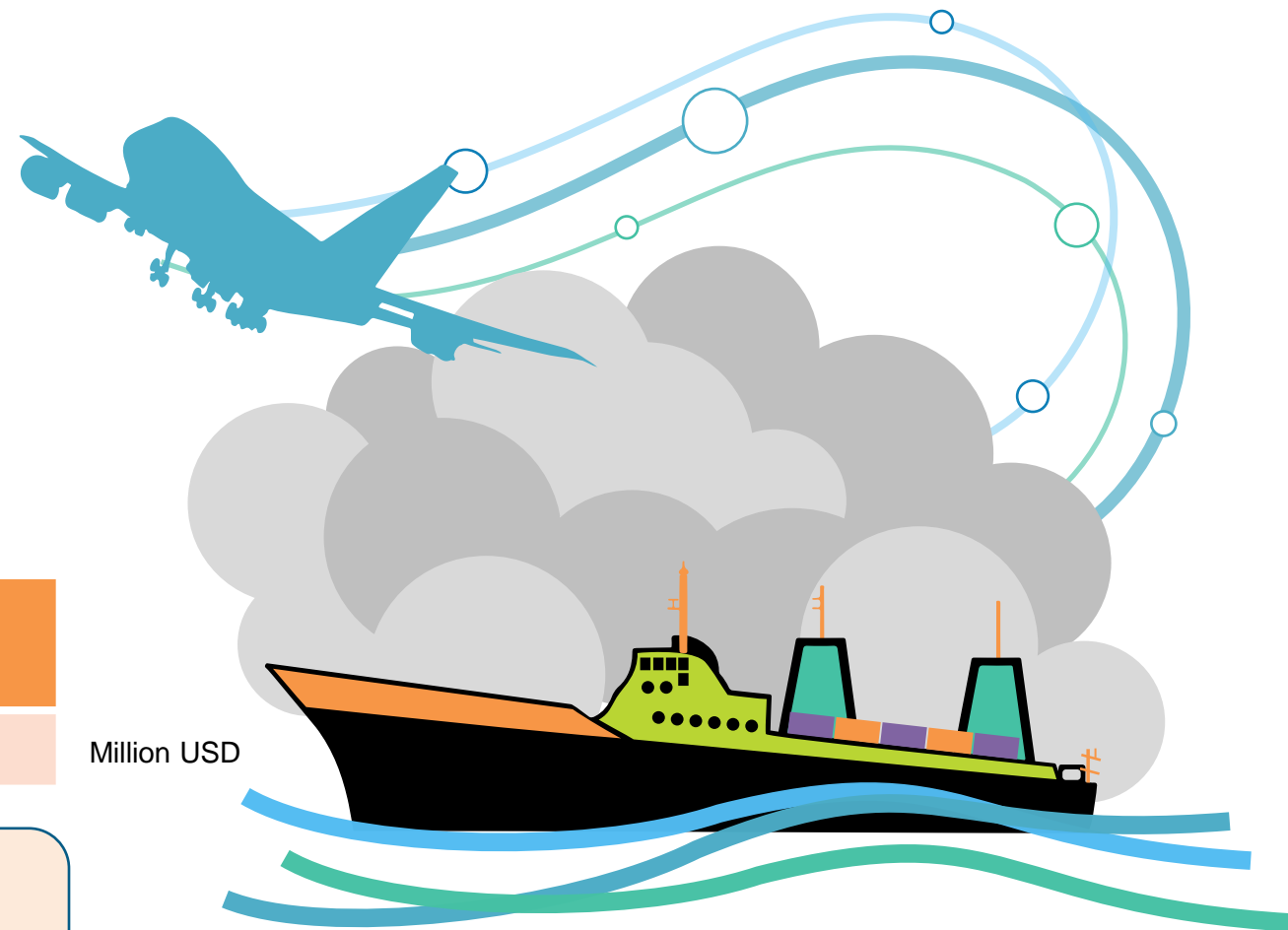

1. ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของไทย

Thailand 2561	Total รวม	Export ส่งออก	Import นำเข้า
World โลก	501,718	252,486	249,232

จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา
 มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย
 ฮองกง เกาหลี เอมิเรต ไต้หวัน อินเดีย เยอรมนี ฟิลิปปินส์ สวิตเซอร์แลนด์
 ชาอุดีอาระเบีย กัมพูชา เมียนมา

ข้อมูลอ้างอิง : กรมศุลกากร และ กระทรวงพาณิชย์

1. ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศ ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของไทย

A

B

A

A

มีผลบังคับใช้ 13 ฉบับ
18 ประเทศ

- ASEAN
- ASEAN-China
- ASEAN-Japan
- ASEAN-Korea
- ASEAN-Australia-New Zealand
- ASEAN-India
- ASEAN-Hong Kong
- Thai-Australia
- Thai-New Zealand
- Thai-Japan
- Thai-India (EHS)
- Thai-Peru (EHS)
- Thai-Chile

กำลังเจรจา

- Thai-Barain
- Thai-USA
- Thai-EFTA
- Thai-EU

B

กำลังเจรจา

- RCEP
- Thai-Pakistan
- Thai-Turkey
- Thai-Sri Lanka
- BIMSTEC

สินค้าอุตสาหกรรมใช้ประโยชน์ FTA อย่างไร ?

1

สินค้าที่ส่งออกและนำเข้าจะต้องอยู่ในพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนাইซ์ หรือ Harmonized System (HS Code) 01-97

สินค้าเกษตร HS 01-24 / สินค้าอุตสาหกรรม HS 25-97

2

สินค้าที่ส่งออกและนำเข้าจะต้องอยู่ในบัญชีรายการยกเลิก/ลดภาษีศุลกากรกับคู่เจรจาตามระยะเวลาที่ตกลงกันได้ ได้แก่

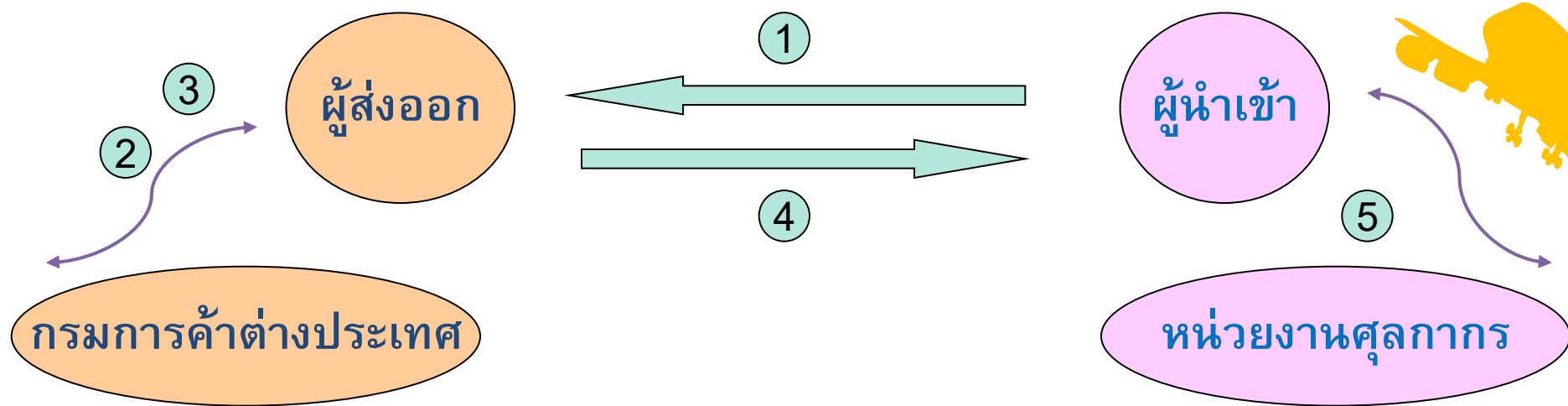
Early Harvest List / Normal List / Sensitive List / Highly Sensitive และ **Exclusion ?**

3

เป็นสินค้าที่ผลิตได้ตาม “กฎถิ่นกำเนิดสินค้า”

(Rules of Origin : ROO) ตามที่ความตกลงกำหนด

ขั้นตอนการใช้ประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรจาก FTA

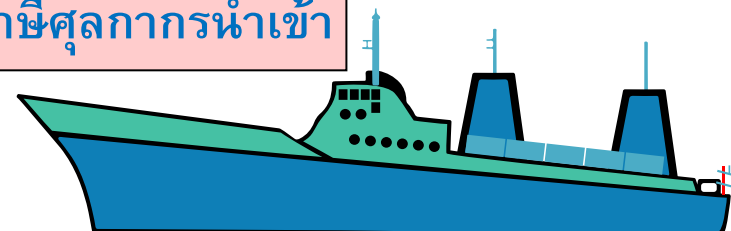
1. ผู้นำเข้า ขอใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (C/O) จากผู้ส่งออก

2. ผู้ส่งออกยื่นรายละเอียดการผลิตสินค้า เพื่อขอให้ตรวจและรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

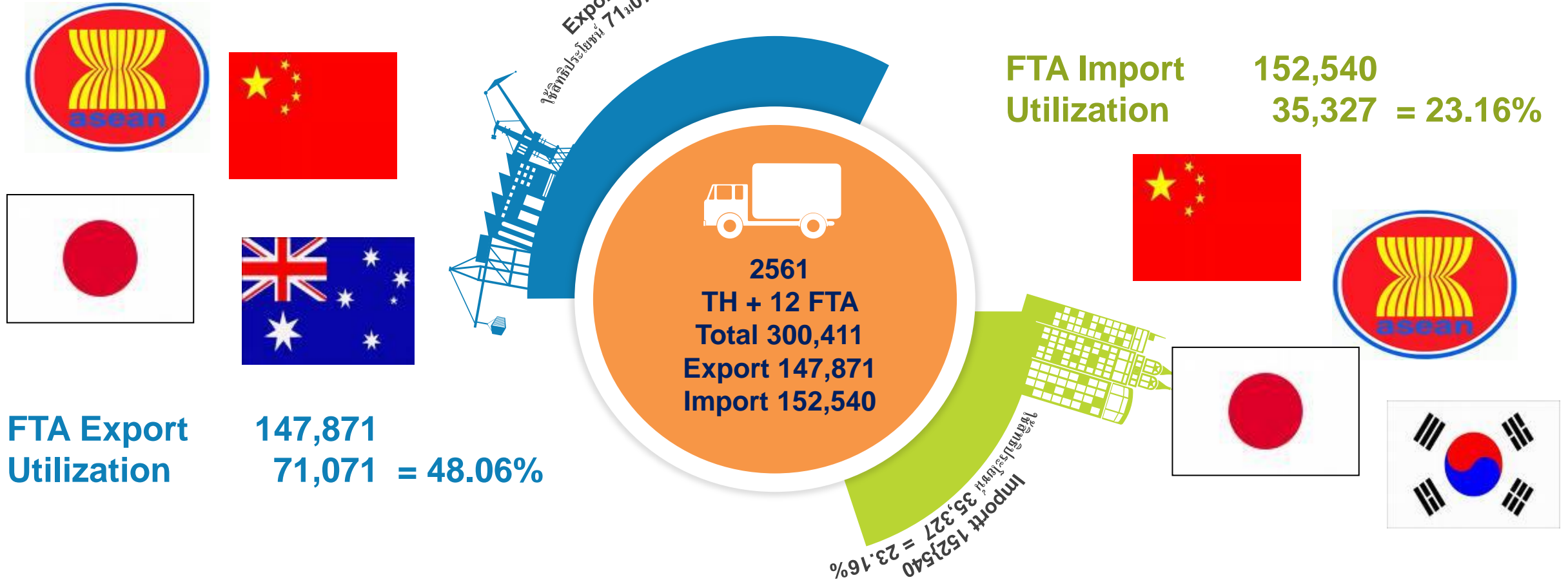
3. ผู้ส่งออกยื่นขอ C/O (Form D / ATIGA / E / FTA)

4. ผู้ส่งออกส่งสินค้า และ C/O ไปให้ผู้นำเข้า

5. ผู้นำเข้ายื่น C/O และ ใบขนสินค้าขาเข้า เพื่อขอใช้สิทธิ์ลด/ยกเว้น ภาษีศุลกากรนำเข้า

การใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของไทย 12 ฉบับ

ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

Unit : Million USD

สินค้าโดดเด่นในการใช้ประโยชน์ FTA (การส่งออก)

รถกระบะ รถยนต์ส่วนบุคคล ตู้เย็น
เครื่องปรับอากาศ น้ำมันปิโตรเลียม
น้ำตาลทราย เครื่องดื่มนมถั่วเหลือง
ฝรั่ง มะม่วง มังคุด

ผลิตภัณฑ์ยาง โพลีคาร์บอเนต โพลีเมอร์
ทุเรียน มันสำปะหลัง ฝรั่ง มังคุด มะม่วง

เนื้อไก่ กุ้ง ชิ้นส่วนยานยนต์ เคมีภัณฑ์

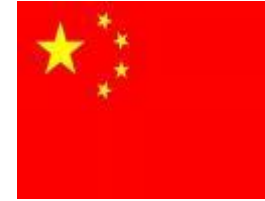

รถกระบะ รถยนต์ส่วนบุคคล
เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น

สินค้าโดดเด่นในการใช้ประโยชน์ FTA (การนำเข้า)

IMPORT

ผลิตภัณฑ์เหล็ก เครื่องจักรกล สิ่งทอ
แอปเปิ้ล เห็ดหูหนู

อุปกรณ์โทรทัศน์ รถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์
เคมีภัณฑ์
กาแฟ โกโก้ ปลาน้ำจืด

เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล เยื่อกระดาษ
ผลิตภัณฑ์เหล็ก อลูมิเนียม

น้ำมันหล่อลื่น ผลิตภัณฑ์เหล็ก เม็ดพลาสติก
เครื่องจักรกล เคมีภัณฑ์

กฎถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎ ถิ่น กำเนิด สินค้า

Non Tariff Measures : NTMs

Imports

Technical Measure

- A : Sanitary and Phytosanitary Measures
- B : Technical Barriers to Trade
- C : Pre-Shipment Inspection and Other Formality

Non Technical Measure

- D : Contingent Trade-Protective Measures
- E : Non-Automatic Licensing, Quotas, Prohibitions and Quality Control Measures
- F : Price-Control Measures, Including Additional Taxes and Charges
- G : Finance Measures
- H : Measures Affecting Competition
- I : Trade-Related Investment Measures
- J : Distribution Restrictions
- K : Restrictions on Post-Sales Services
- L : Subsidies (Excluding Export Subsidies)
- M : Government Procurement Restrictions
- N : Intellectual Property
- **O : Rules of Origin**

Exports

- P : Export-Related Measures

Non Preferential
Rules of Origin

WTO
Members

WTO
สินค้า ITA

Preferential
Rules of Origin

FTAs

GSP, GSTP

สินค้า

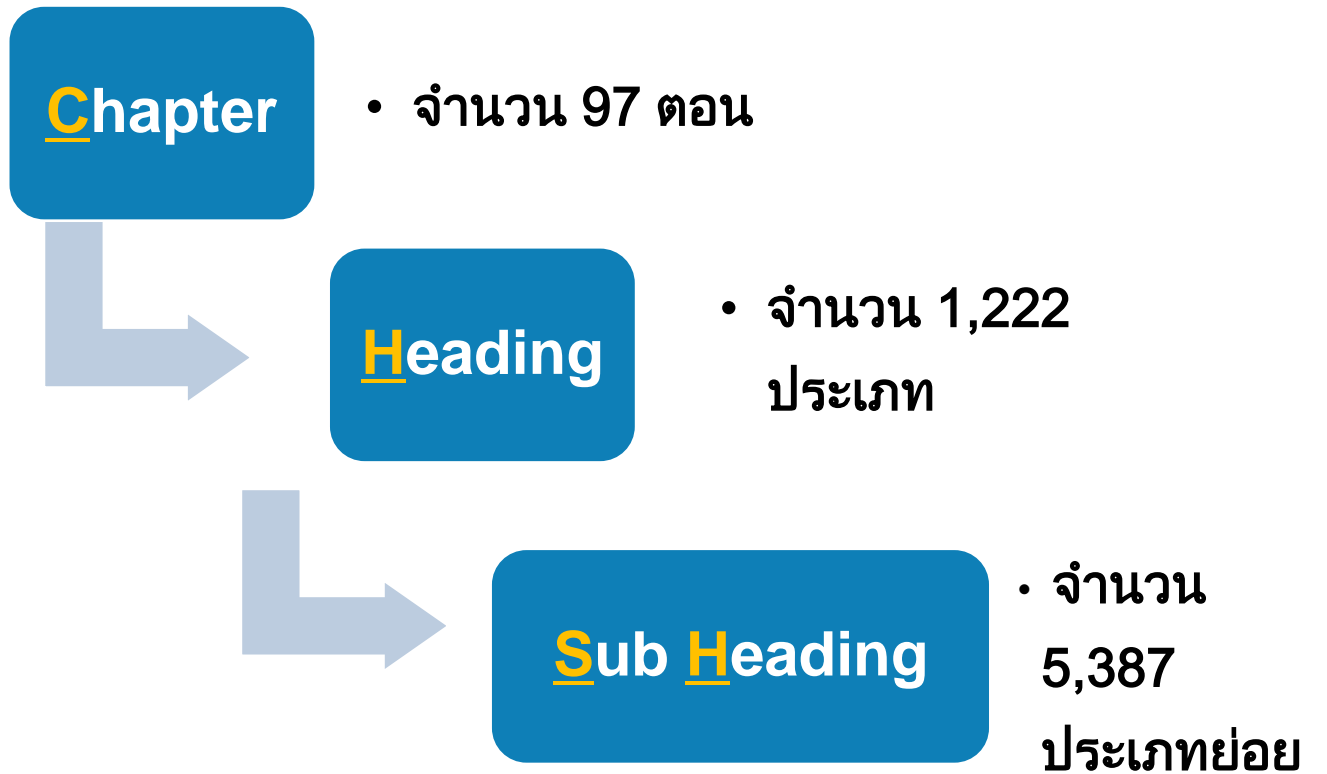
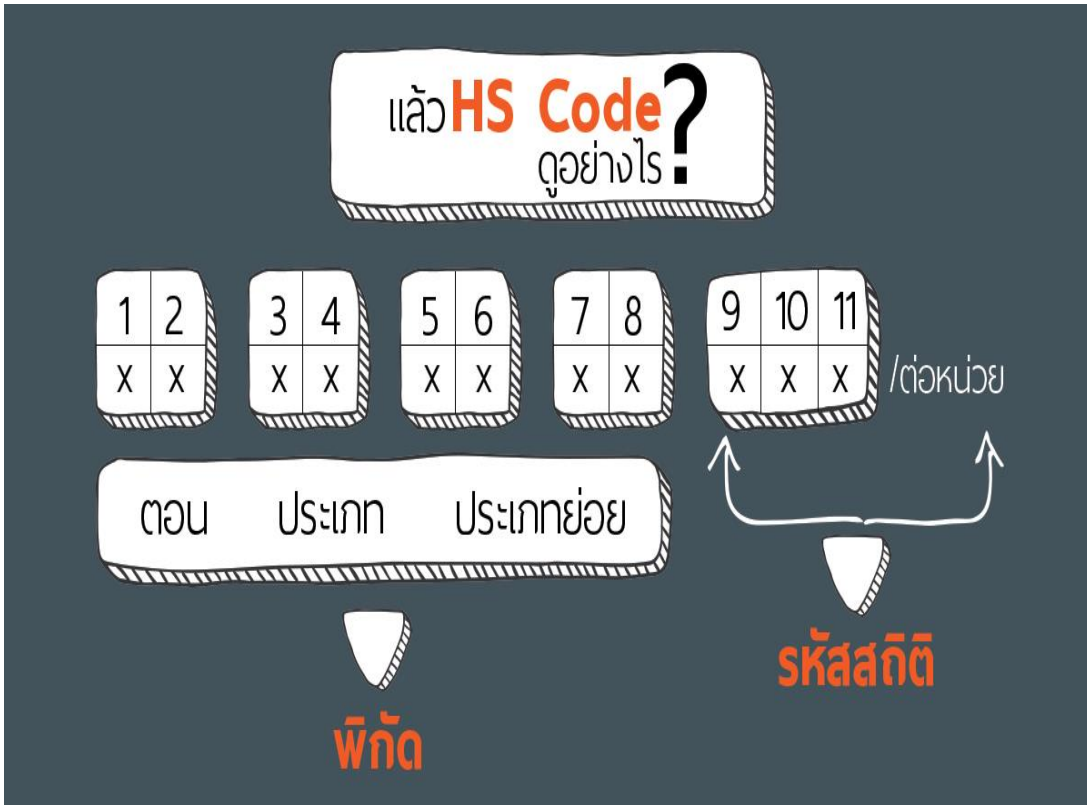
WORLD CUSTOMS ORGANIZATION

ทำความรู้จักกับ
Harmonized System
หรือ **HS Code**
คืออะไร?

HS 2017

สินค้า

AHTN 8 หลัก จำนวน 10,813 รายการ

กำเนิดสินค้า

เกิด , กระบวนการผลิต

ถิ่นกำเนิดสินค้า

Member State

Party

Territory

รูปแบบ Free Trade Agreement (FTA) ที่สำคัญ

พหุภาคี (Multilateral Free Trade Agreement)

ความร่วมมือมากกว่า 2 ประเทศขึ้นไป

เช่น ASEAN , ASEAN กับคู่เจรจา , RCEP , นิวซีแลนด์

ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย

ทวิภาคี (Bilateral Free Trade Agreement)

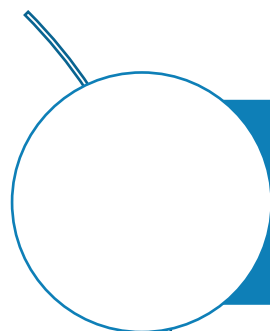
ความร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ

เช่น ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-ญี่ปุ่น ไทย-อินเดีย

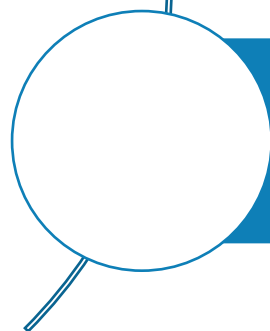

กฎถิ่นกำเนิดสินค้า

เกณฑ์ที่ใช้ในการ
กำหนดสัญชาติสินค้า

WO : Wholly Obtain or Produced

ST : Substantial Transformation

ASEAN TRADE IN GOODS AGREEMENT

CHAPTER 3 RULES OF ORIGIN

Article 27

Wholly Obtained or Produced Goods

Within the meaning of Article 26(a), the following shall be considered as wholly obtained or produced in the exporting Member State:

(a) Plant and plant products, including fruit, flowers, vegetables, trees, seaweed, fungi and live plants, **grown and harvested, picked or gathered** in the exporting Member State;

(b) Live animals, including mammals, birds, fish, crustaceans, molluscs, reptiles, bacteria and viruses, **born and raised** in the exporting Member State;

(c) Goods **obtained** from live animals in the exporting Member State;

(d) Goods **obtained from hunting, trapping, fishing, farming, aquaculture, gathering or capturing conducted** in the exporting Member State;

(e) Minerals and other naturally occurring substances, not included in paragraphs (a) to (d) of this Article, **extracted or taken from its soil, waters, seabed or beneath its seabed**;

- (f) Products of **sea-fishing taken by vessels registered** with a Member State and entitled to fly its flag and other products **taken** from the waters, seabed or beneath the seabed outside the territorial waters of that Member State, provided that that Member State has the rights to exploit such waters, seabed and beneath the seabed in accordance with international law⁶;
- (g) Products of sea-fishing and other marine products **taken** from the high seas by vessels registered with a Member State and entitled to fly the flag of that Member State;
- (h) Products **processed and/or made on board factory ships registered** with a Member State and entitled to fly the flag of that Member State, exclusively from products referred to in paragraph (g) of this Article;
- (i) Articles **collected** there which can no longer perform their original purpose nor are capable of being restored or repaired and are fit only for disposal or recovery of parts of raw materials, or for recycling purposes;
- (j) **Waste and scrap** derived from:
    (i) production in the exporting Member State; or
    (ii) used goods collected in the exporting Member State, provided that such goods are fit only for the recovery of raw materials; and
- (k) Goods **obtained or produced** in the exporting Member State from products referred to in paragraphs (a) to (j) of this Article.

Substantial Transformation : ST

การแปรสภาพอย่างเพียงพอ

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลง
พิกัดฯ(Change of Tariff
Classification หรือ CTC)

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลง
มูลค่าที่เพิ่มขึ้นในสินค้า
(Value Added)

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลง
กระบวนการผลิต
(Processing Operation)

เกณฑ์แบบผสม
(Combination Rules)

กฎเฉพาะรายสินค้า
(Product Specific Rules
หรือ PSR)

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพิกัดฯ

(Change of Tariff Classification หรือ CTC)

มีการเปลี่ยนพิกัดฯ เกิดขึ้นเฉพาะกับวัตถุดิบที่นำเข้าจากนอกภาคี (Non Originate) และ
ได้ถูกนำไปใช้ในกระบวนการผลิต

กระบวนการผลิตที่ใช้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน (Complex Process)

ผ่านเงื่อนไขกระบวนการผลิตอย่างง่าย (Minimal Operation and Processes)

ASEAN TRADE IN GOODS AGREEMENT

CHAPTER 3

RULES OF ORIGIN

Article 31

Minimal Operations and Processes

1. Operations or processes undertaken, by themselves or in combination with each other for the purposes listed below, are considered to be minimal and shall not be taken into account in determining whether a good has been originating in one Member State:
  - (a) ensuring preservation of goods in good condition for the purposes of transport or storage;
  - (b) facilitating shipment or transportation; and
  - (c) packaging or presenting goods for sale.

RCEP
CHAPTER 3
RULES OF ORIGIN

Article 6

Notwithstanding any provisions in this Chapter, the following operations when undertaken on non-originating materials to produce a good shall be considered insufficient working or processing to confer on that good the status of originating good:

- preserving operations to ensure that the good remains in good condition for the purposes of transport or storage;
- packaging or presenting goods for transportation or sale;
- simple processes, consisting of sifting, screening, sorting, classifying, sharpening, cutting, slitting, grinding, bending, coiling and uncoiling;
- affixing or printing of marks, labels, logos or other like distinguishing signs on goods or their packaging;
- mere dilution with water or another substance that does not materially alter the characteristics of the goods;
- disassembly of products into parts;
- slaughtering of animals;
- simple⁴ painting and polishing operations;
- simple⁴ peeling, stoning or shelling;
- simple⁴ mixing of goods, whether or not of different kinds; or
- any combination of two or more operations referred to in subparagraphs (a) to (j).

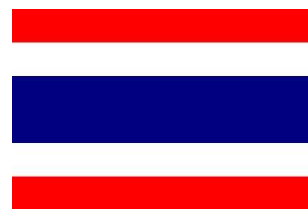
“simple” means an activity which does not need special skills, machines, apparatus or equipment especially produced or installed for carrying out the activity.

“slaughtering” means the mere killing of animals.

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพิกัด
(Change of Tariff Classification หรือ CTC)

Change of Tariff Chapter : CC

วัตถุดิบ 7208.10

Imported

8708.92

Complex Process

Export

ASEAN TRADE IN GOODS AGREEMENT

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพิกัด
(Change of Tariff Classification หรือ CTC)

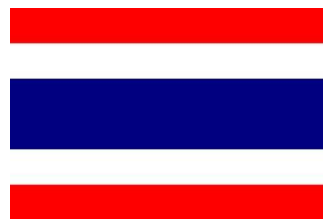
Change of Tariff Heading : CTH

วัตถุดิบ 4001.21

Imported

Complex
Process

4014.10

Export

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพิกัด
(Change of Tariff Classification หรือ CTC)

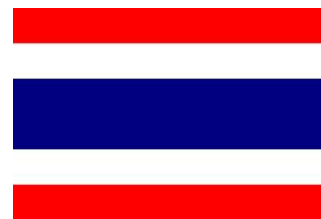
Change of Tariff Sub Heading : CTSH

วัตถุดิบ 7102.21

Imported

Complex
Process

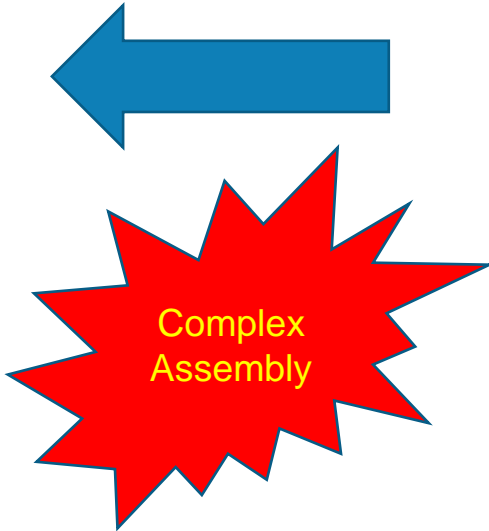
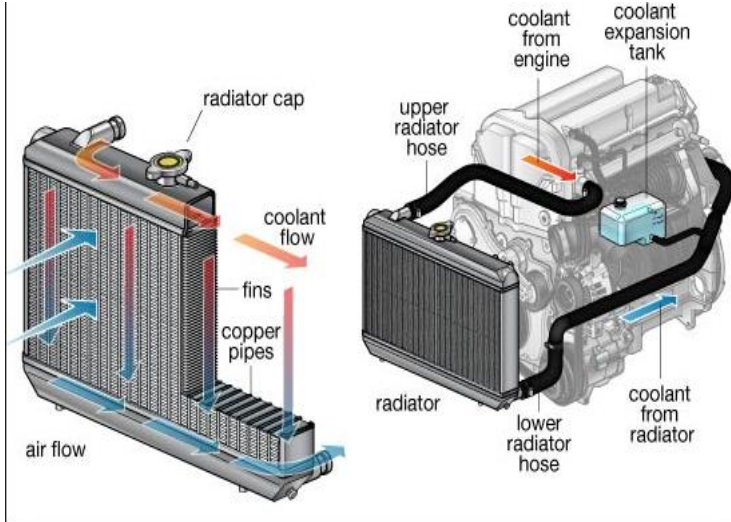

7102.29

Export

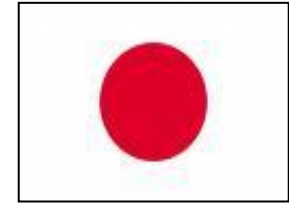

Tariff Shift Rules

8708.91 -Other parts and accessories:
radiators and parts thereof

3917.40.00	Neck Filler
3919.90.90	Label, Caution , Packing
3923.50.00	Plug, Drain Cock
3926.90.99	Cap, Clip, Cord , O-Ring
4009.32.90	Hose & CLamp S,A
4016.93.20	Packing
4016.93.90	Packing
7307.93.10	Joint , NIPPLE
7318.15.00	Bolt , Screw
7318.16.00	Nut
7326.90.99	Bracket , CLamp, Insert ,Pipe
7419.99.90	Packing, Water Seal
7606.11.90	Fin Cooling
7608.20.00	Tube , Tube, Water
7616.99.99	Bracket, LH
8414.59.30	Fan Assy
8414.59.49	Blower Assy, W,Shroud , Fan Assy
8414.59.50	Blower Assy W,Shroud
8414.90.19	Shroud Assy, Fan
8414.90.29	Shroud Assy
8415.90.19	Support Sub-Assy, B
8481.80.99	Valve, Stop
8501.31.40	RAD. Cooling Fan Mortor
8536.50.99	Switch Thermo
8544.30.91	Wire
8708.91.16	Radiator Assy
8708.91.17	Radiator Assy
8708.99.70	InterCooler,Reserve Tank

ASEAN TRADE IN GOODS AGREEMENT

Change of Tariff Sub Heading : CTSH

^๒ (8) เกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่อนปรน (De Minimis)

เกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่อนปรน (De Minimis) คือ เกณฑ์ที่อนุโลมให้วัสดุที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดฯ (CTC requirements) ยังคงสามารถได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรได้ หากมูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิตนั้น ไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่า FOB ของสินค้า [$< 10\%$ FOB value] และสินค้านั้นมีกระบวนการผลิตที่ได้ถิ่นกำเนิดตามที่ความตกลงกำหนด

ทั้งนี้ De Minimis จะใช้กับการพิจารณาเกณฑ์ CTC เท่านั้น หากจะคำนวณสัดส่วนมูลค่าการผลิตตามเกณฑ์ RVC ให้นำมูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดนั้นไว้ในส่วนของ non-originating materials

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่เพิ่มขึ้นในสินค้า (Value Added)

Accumulation

Bilateral Cumulation การสะสมระหว่างสมาชิกสองประเทศ สินค้าที่ทำการสะสมต้องได้ถิ่นกำเนิดก่อน จึงจะนำมูลค่าทั้งหมดมาสะสมในประเทศสุดท้ายซึ่งเป็นผู้ผลิตและส่งออก

Diagonal Cumulation การสะสมระหว่างสมาชิกมากกว่าสองประเทศขึ้นไป สินค้าที่ทำการสะสมต้องได้ถิ่นกำเนิดก่อนจึงจะนำมูลค่าทั้งก่อนมาสะสมในประเทศสุดท้ายซึ่งเป็นผู้ผลิตและส่งออก หลักการเหมือนกับ **Bilateral Cumulation**

Full Cumulation การสะสมระหว่างสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในทุกประเทศ สามารถนับมูลค่าที่สะสมได้ทั้งในส่วนที่ได้ถิ่นกำเนิด (นับมูลค่าทั้งก่อน) และในส่วนที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด (นับมูลค่าตามจริงในสินค้าที่ส่งออก)

เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิต (Processing Operation)

ปฏิกิริยาเคมี (Chemical Reaction)

การทำสารให้บริสุทธิ์ (Purification Process)

การแยกสารที่มีสูตรโมเลกุลเหมือนกัน
(Isomer Separation or Isolation)

การลดขนาดของสาร (Reduction in Particle Size)

การตัดเย็บเสื้อผ้า
(Cut and Sawn)

Yarn Forwarding

Fiber Forwarding

PE (Produced Entirely)

PE-AANZ คือ สินค้ามีการผลิตในประเทศภาคีจากวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่า

PE-AJCEP คือ สินค้ามีการผลิตทั้งหมดในประเทศภาคีจากวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่า

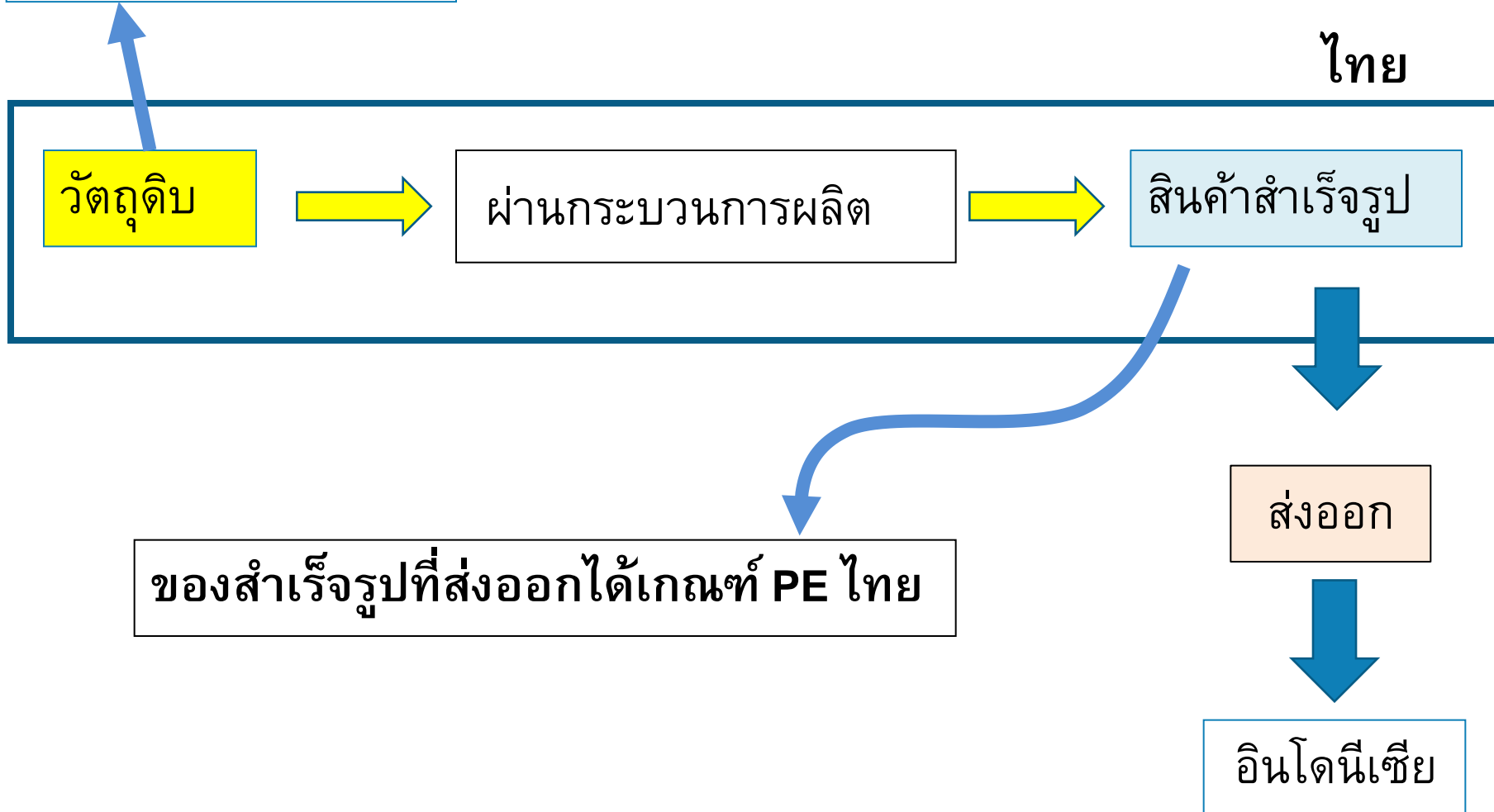
PE-JTEPA คือ ของนั้นมีการผลิตทั้งหมดในญี่ปุ่น จากวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดของญี่ปุ่น

PE-TC คือ สินค้าที่ผลิตขึ้นทั้งหมดในภาคนั้นที่ทำจากวัสดุเฉพาะที่ได้ถิ่นกำเนิดของคู่ภาคีเท่านั้น

PE - AANZ และ AJCEP

มีถิ่นกำเนิดมาเลเซีย

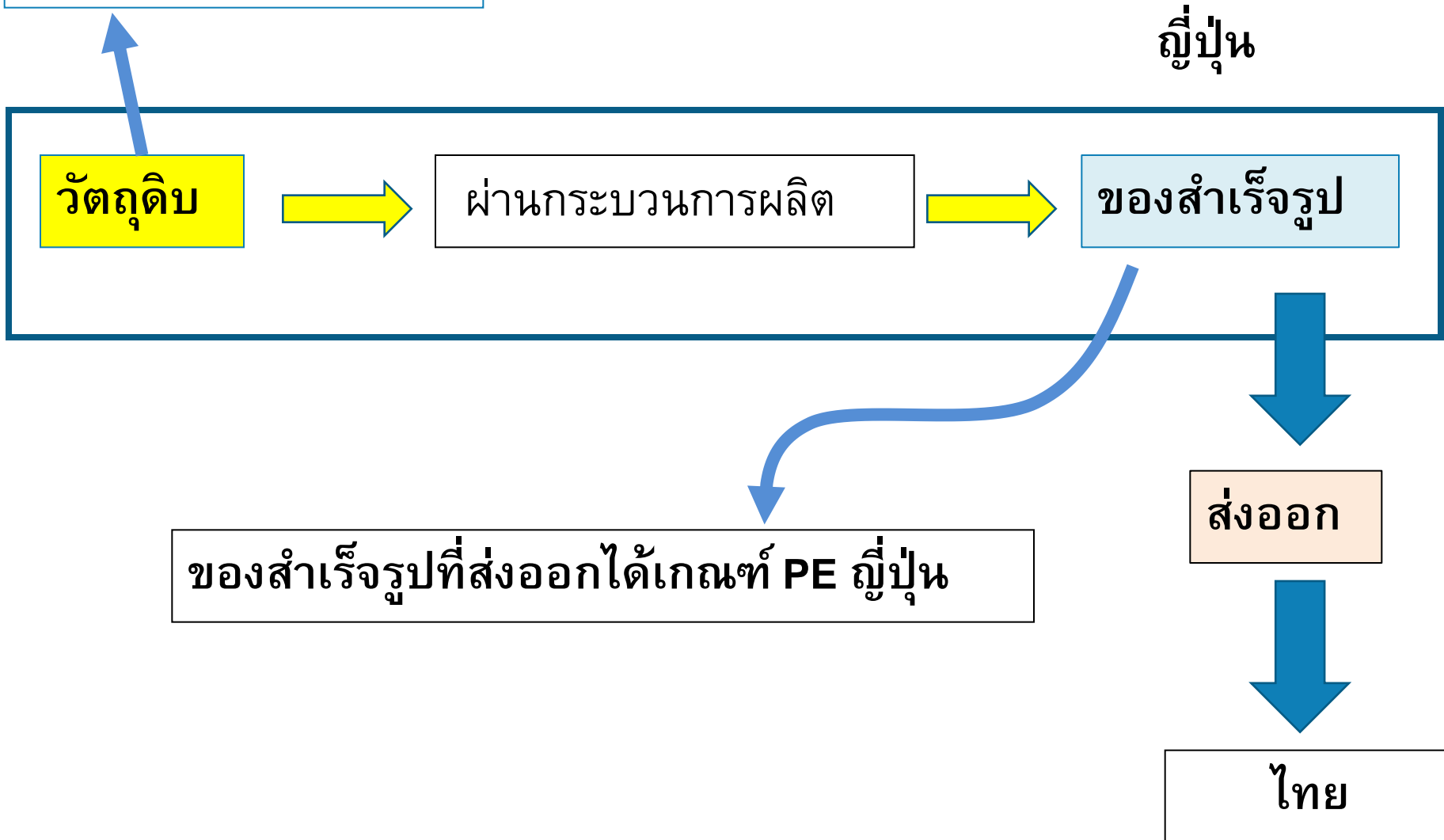
AANZ : produced in a Party exclusively from originating materials from one or more of the Parties,

AJCEP : is produced entirely in the Party exclusively from originating materials of one or more of the Parties,

PE-JTEPA

the good is produced entirely in the Party exclusively from originating materials of the Party;

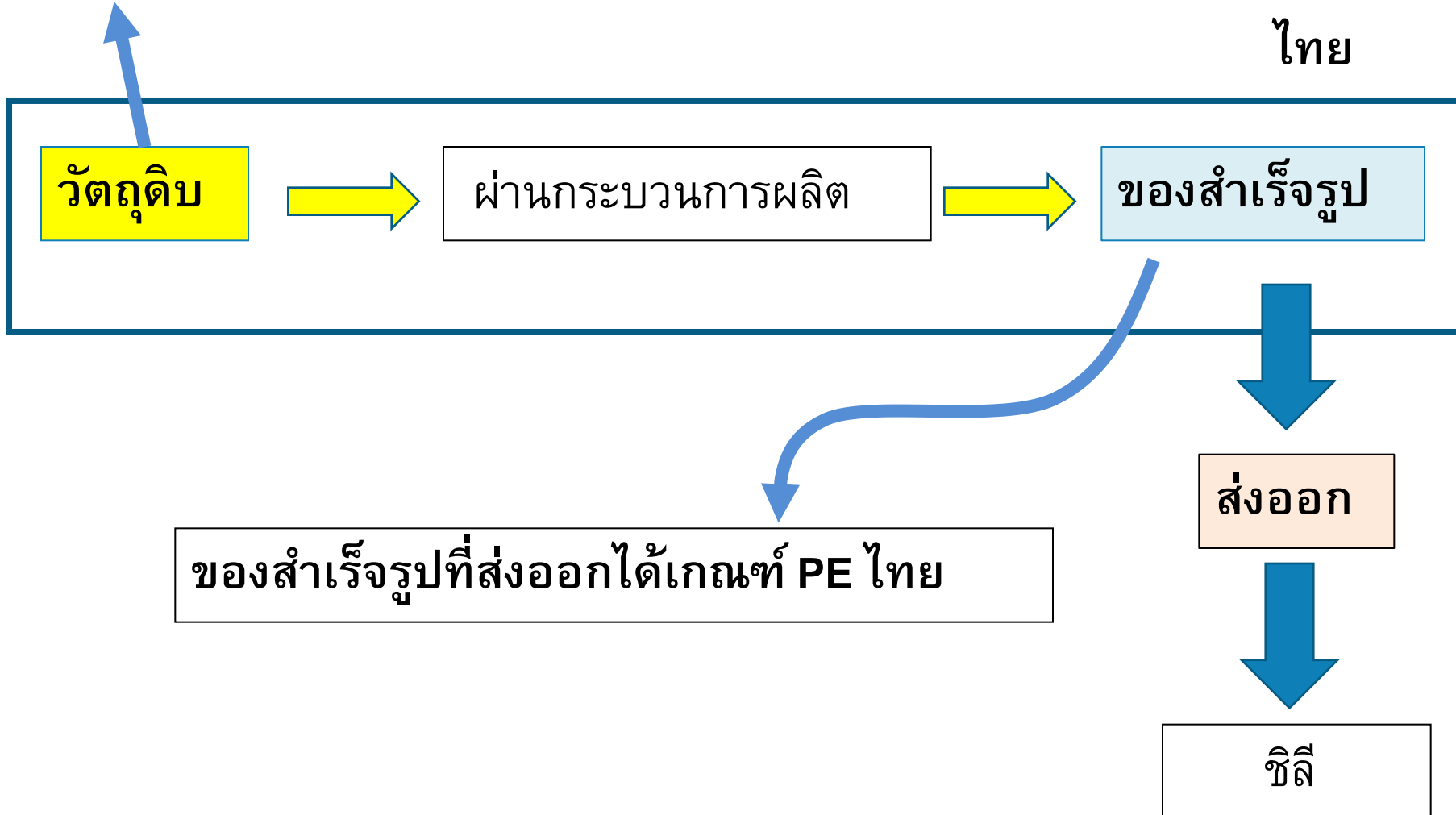
มีถิ่นกำเนิดเป็นของญี่ปุ่น

PE-TC

the good is produced entirely in the Party exclusively from originating materials of the Parties;

มีถิ่นกำเนิดเป็นของชิลี

Thank You

